

fundet. Hvis de slet ikke betyder noget, synes jeg, det er i høj Grad forkasteligt at fremsætte dem. At true med at sætte saa og saa mange Folk paa Gaden og paa den anden Side med at standse saa og saa mange Virksomheder, som er i højeste Grad nyttige og nødvendige for Samfundet, synes jeg ikke, man skal gøre, hvis det ikke er Meningen, at man vil gøre Brug af Truslerne, og jeg synes, som den ærede sidste Taler sagde, at saa er det at skyde Graaspurve med Kanoner. Disse Krige mellem Arbejdsgivere og Arbejdere berører i høj Grad det øvrige Samfund, de medfører en Bitterhed og et Had, som varer langt længere end Krigen, og derfor vil det være i højeste Grad nødvendigt, at disse Stridigheder bliver bilagt paa den bedst mulige Maade.

Ligesom de andre ærede Talere vil jeg meget beklage, hvis den nuværende Forligsmand ser sig nødsaget til at nedlægge sit Hverv. Jeg tror, at han har røgtet det med enestaaende Dygtighed og med enestaaende Forstaaelse af Forholdene, og det, at Arbejdere og Arbejdsgivere sætter lige megen Pris paa ham, viser netop, at han har været den rette Mand paa den rette Plads. Jeg kan altsaa anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse og mener, det ikke er nødvendigt, at Lovforslaget gaar i Udvalg.

Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Jensen-Sønderup) omtalte, at det vilde være meget heldigt, hvis Forligsmanden kunde faa nogle passende Lokaler at stifte Forlig i, og det kan der være noget i, men jeg vil dog sige, at i Finanslovkommissionen, som jeg havde den Ære at være Medlem af, bestræbte man sig for at lade forskellige Virksomheder bære de dermed forbundne Omkostninger. I sin Tid bestemte man f. Eks. i Livsforsikringsloven, at Omkostningerne ved Livsforsikringsraadet skulde bæres af Forsikringsselskaberne. I det nye Lovforslag om Banker og Sparekasser har man foreslaaet, at Bankspektørens og Sparekasseinspektørens Lønninger skal udredes af vedkommende Institutioner, og er der noget Sted, hvor der er Grund til at lade vedkommende bære de paaløbende Omkostninger, synes jeg, det er her. Jeg synes, at Omkostningerne ved Forligsmandens Lønning, ved passende Lokaler o. s. v. skulde udredes af de Organisationer, som fører Kampen. For det første er det let for Arbejdsgivere og Fagforeninger at afholde Lønningerne til Forligsmanden og hans Medhjælpere og Udgifterne til pas-

sende Lokaler, men dernæst er der ogsaa den Grund, at man kan sige, at de paagældende Parter kan lade være med at føre Krig, og vil de absolut have disse Stridigheder, er det heller ikke ubilligt, at Omkostningerne ved at stifte Fred paalignes begge Parter efter et eller andet System, som jeg overlader Indenrigsministeren at udfinde. Det er naturligvis et ringe Spørgsmaal, da vi nu har set, hvor faa Udgifterne har været baade til Forligsmanden og den faste Voldgiftsret, men, som sagt, jeg synes, at de paagældende Organisationer bør afholde disse Udgifter.

Fraenkel: Ogsaa jeg mener, at det interessante ved dette Lovforslag navnlig findes i Anmærkningerne til Lovforslaget og de Bilag, som disse Anmærkninger bygger paa. Det drejer sig navnlig om de to Punkter, som ogsaa har været fremhævede af de to ærede foregaaende Talere, nemlig den hos begge Parter raadende Uvillie mod tvungen Voldgift og Ønsket om at indhente yderligere Erfaring med Hensyn til Bilæggelsen af Arbejdsstridigheder, før man skrider til en egentlig Revision af den gældende Lov. Hvad det første Spørgsmaal angaar, Spørgsmaalet om tvungen Voldgift, maa jeg sige, at det undrede mig i høj Grad at høre det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Jensen-Sønderup) udtale sig derom. Det ærede Medlem mente, at der her var Tale om 3 Parter, nemlig Arbejdere, Arbejdsgivere og saa Samfundet udenom, og Samfundet udenom havde ogsaa en Ret og en Ret, som det vilde kunne give Udtryk ved Kravet om tvungen Voldgift, og det ærede Medlem mente, at man om ikke ret lang Tid vilde blive stillet overfor denne Fordring fra Samfundets Side. Jeg skal ikke komme ind paa, hvorvidt Samfundet har en saadan, man kunde maaske sige, juridisk eller statsretlig Ret; derimod skal jeg sige, at selv forudsat, det har en saadan Ret, bliver den betydningsløs i dette Forhold, thi her kommer alt an paa Tillid. Hvis de paagældende Parter har Tillid til Voldgiftsmanden, kan han faa en Sag ordnet, saa kan Institutionen virke, og har de ikke Tillid, kan den ikke virke. Man kan, som det hedder, slæbe en Hest til Vandingsstedet, men man kan ikke tvinge den til at drikke. Man kan ogsaa slæbe Folk til Arbejdsstedet, men man kan ikke tvinge dem til at arbejde. Der maatte vel her være Tale om at virke fra et Retsinstituts Side med den bagved staaende Magt